

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2022 ел, 27 июнь

г.Казань

КАРАР

№ 606

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «ЭКОлидер» еллык республика конкурсын үткәрү турында» 2004 ел, 28 июнь, 307 нче каарына үзгәрешләр кертү хакында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты КАРАР БИРӘ:

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «ЭКОлидер» еллык республика конкурсларын үткәрү турында» 2004 ел, 28 июнь, 307 нче каарына (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2007 ел, 27 июнь, 256 нчы, 2010 ел, 9 март, 124 нче, 2017 ел, 24 ноябрь, 900 нче каарлары белән кертелгән үзгәрешләрне исәпкә алыш) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

4 пунктның сигезенче абзацында «640,0 мең сум» сүзләрен «875,0 мең сум» сүзләренә алмаштырырга;

«ЭКОлидер» еллык республика конкурсын үткәрү турында нигезләмәне яңа редакциядә бәян итәргә (кушымтада бирелә).

Татарстан Республикасы
Премьер-министры

А.В.Песошин

Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының
2004 ел, 28 июнь, 307 нче
каары белән расланды
(Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының
2022 ел, 27 июнь, 606 нчы
каары редакциясендә)

«ЭКОлидер» еллык республика конкурсын уздыру турында нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә ел саен уздырыла торган «ЭКОлидер» республика конкурсының (алга таба - Конкурс) максатын, бурычларын, тәртибен билгели.

1.2. Конкурсны уздыру максаты Татарстан Республикасы территориясендә эшчәнлек алып баручы һәм табигаттән нәтиҗәле файдалану, эйләнә-тирә мохитне саклау һәм экологик иминлек мәсьәләләрен нәтиҗәле хәл итүне тәэмин итүче оешмаларны, индивидуаль эшкуарларны, жирле үзидарә органнарын, Татарстан Республикасы дәүләт инспекторларын, мәгариф оешмалары педагогларын, ижтимагый берләшмәләр педагогларын, гражданнарны, массакүләм мәгълүмат чараларын бүләкләү һәм стимуллаштыру.

1.3. Конкурс ел саен конкурс төркемнәре һәм номинацияләре буенча уздырыла. Һәр номинациядә, I генә урын бирелә торган “Татарстан Республикасының иң яхши дәүләт инспекторы” номинациясеннән тыш, I, II, III урыннар бирү каралган.

1.4. Конкурста катнашууга гаризалар оешмалардан, индивидуаль эшкуарлардан, жирле үзидарә органнарыннан, Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнарыннан һәм федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнарыннан, мәгариф оешмаларыннан, ижтимагый берләшмәләрдән, гражданнардан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан, Татарстан Республикасы территориясендә эшчәнлек алып баручы һәм табигаттән нәтиҗәле файдалану, эйләнә-тирә мохитне саклау һәм экологик иминлек мәсьәләрен нәтиҗәле хәл итүне тәэмин итүче оешмалардан, индивидуаль эшкуарлардан кабул ителә.

1.5. Конкурсны оештыруны һәм уздыруны Татарстан Республикасы Экология һәм табигый ресурслар министрлыгы гамәлгә ашыра.

1.6. Конкурсның сроклары, уздыру шартлары һәм йомгаклары турындагы мәгълүмат «Татарстан Республикасының рәсми порталы» Татарстан Республикасы дәүләт мәгълүмат системасы составында Министрлыкның рәсми сайтында урнаштырыла.

1.7. Конкурсны оештыруга һәм уздыруга бәйле чыгымнарны финанслау Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасының эйләнә-тирә мохитен саклау, табигать ресурсларын торғызу һәм файдалану» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 28 декабрь, 1083 нче каары белән расланган «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасының эйләнә-

тирэ мохитен саклау, табигаты ресурсларын торгызы һәм файдалану» дәүләт программының кысаларында гамәлгә ашырыла.

II. Конкурсның бурычлары

2.1. Конкурсның бурычлары түбәндәгеләр:

дәүләт экология сәясәтенең төп юнәлешләрен гамәлгә ашыру;

Татарстан Республикасында экология хәрәкәтен үстерү;

Татарстан Республикасы территориясендә эшчәнлек алыш баручы һәм табигатътән нәтижәле файдалану, эйләнә-тирэ мохитне саклау һәм экологик иминлек мәсьәләләрен нәтижәле хәл итүне тәэммин итүче оешмаларны, индивидуаль эшкуарларны, жирле үзидарә органнарын, Татарстан Республикасы дәүләт инспекторларын, мәгариф оешмалары педагогларын, ижтимагый берләшмәләр педагогларын, гражданнарны, массакүләм мәгълүмат чараларын билгеләү;

Жир Хартиясенең төп принципларын популярлаштыру;

экологик белем бирү системасын үстерү һәм экологик культураны формалаштыру;

үсеп килүче яшь буынның экология өлкәсендәге эшчәнлеген үстерү;

үсеп килүче буынның туган як табигатен өйрәнүгә һәм аның экологик торышын бәяләүгә юнәлдерелгән тикшеренү эшчәнлеген камилләштерү;

эйләнә-тирэ мохитне саклау турында белемнәрне пропагандалау һәм халыкта аңа карата сакчыл мөнәсәбәт тәрбияләү;

эйләнә-тирэ мохитне саклау проблемаларына гражданнарның актив позициясен формалаштыру;

Татарстан Республикасы мәгариф оешмаларының укытучылар составын бүләкләү;

Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнарының һәм федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнарының табигатъне саклау блогын бүләкләү.

III. Конкурс төркемнәре һәм номинацияләре

3.1. Конкурс түбәндәге конкурс төркемнәре һәм номинацияләр буенча уздырыла:

Конкурс төркеме	Номинацияләр
1	2
Оешмалар һәм индивидуаль эшкуарлар	Су объектларын саклау Атмосфера һавасын саклау; Калдыклар белән нәтижәле эш итү; Экологик иминлек өлкәсендә инҗекцияләр

1	2
Жирле үзидарә органнары	Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре территориясендә эйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге казанышлары өчен; Татарстан Республикасы авыл жирлекләре территориясендә эйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендәге казанышлары өчен
Экологик белем	Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларында экологик белем; Гомуми белем бирү оешмаларында экологик белем; Югары белем бирү мәгариф оешмаларында һәм өстәмә белем бирү оешмаларында экологик белем
Педагогик тәжрибә һәм инициативалар	Мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында системалы экологик-агарту эше өчен; Гомуми белем бирү оешмаларында системалы экологик-агарту эше өчен; Югары белем бирү оешмаларында һәм өстәмә белем бирү оешмаларында системалы экологик-агарту эше өчен
Иҗтимагый берләшмәләр һәм гражданнар	Иҗтимагый берләшмәләр; Гражданнар
Массакүләм мәгълүмат чаралары	Иң яхшы телесюжет; Иң яхшы радиосюжет; Массакүләм мәгълүмат электрон чараларының ин яхшы материалы; Вакытлы матбуғат басмаларында ин яхшы публикация; Иң яхшы экоблогер
Дәүләт контроле (кузәтчелеге)	Татарстан Республикасының ин яхшы дәүләт инспекторы

IV. Конкурсны оештыру һәм уздыру тәртибе

4.1. Конкурста катнашу өчен мөрәжәгать итүчеләр 1 сентябрьдән 15 ноябрьгә кадәр түбәндәге материалларны тапшыралар:

конкурста катнашучының мәгълүмат картасы әлеге Нигезләмәгә 1-7 нче күшүмталар нигезендә рәвешләр буенча;

Татарстан Республикасы экология һәм табигать ресурслары министры боерыгы белән расланган форма буенча шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалык;

экологик программалар (булган очракта);

фотоматериаллар / Конкурста катнашучыларның эшчәнлеген тасвирлый торган видеоматериаллар;

Татарстан Республикасы территориясендә табигаттән нәтижәле файдалану, эйләнә-тирә мохитне саклау һәм экологик иминлек өлкәсендә үткәрелә торган эшләр тасвиrlамасы;

басманың, басма органның исемен, матбуатка чыгу датасын, автор түріндагы белешмәләрне күрсәтеп, басма материаллар;

видео- һәм аудиофайллар, материалның исемен, эфирга чыгу датасын, автор түріндагы белешмәләрне күрсәтеп.

4.2. Конкурска тәкъдим ителгән материалларны бәяләү критерийлары түбәндәгеләр:

«Оешма һәм индивидуаль эшкуарлар» һәм «Жирле үзидарә органнары» конкурс төркемнәре өчен:

хисап елында судан файдаланучы тарафыннан су саклау чарапарын гамәлгә ашыруға тотылган акчалар күләменең алдагы елда алынган табыш күләменә карата нисбәте, процентлар;

судан файдаланучы тарафыннан башкарылған чарапарны гамәлгә ашыру исәбенә ирешелгән экологик нәтижәнен су объектларына, су объектларына жибәрелә торған пычранган ағып төшүче суларны ташлауның гомуми күләмен киметүдә күрсәтелгән экологик эффектның зурлығы, куб.метр / ел (узган елғы күләм чагыштырмасында элегрәк);

кулланучы тарафыннан су саклау чарапарын гамәлгә ашыру исәбенә ирешелгән экологик нәтижәнен күләме кулланыла торған сұны киметүдә чагыштырған зурлық, куб метр / ел (узган елғы күләм чагыштырмасында элегрәк);

хисап елында судан файдаланучы тарафыннан һава саклау чарапарын гамәлгә ашыруға тотылган акчалар күләменең алдагы елда алынган табыш күләменә карата нисбәте, процентлар;

атмосфера һавасына пычраткыч матдәләр чыгарып ташлаулар санын киметүдә табигаттән файдаланучы тарафыннан һаваны саклау чарапарын гамәлгә ашыру исәбенә ирешелгән экологик нәтижәнен күләме, тонна / ел (узган елғы күләм чагыштырмасында элегрәк);

оешманың / индивидуаль эшкуарның автотранспортның гомуми санына карата табигый газ ягулығында эксплуатацияләнә торған транспорт чарапары нисбәте, процентлар (ағымдагы елғы күләм чагыштырмасында элегрәк);

хисап елында житештеру һәм куллану калдыкларының әйләнә-тирә мохиткә йогынтысын киметүгә юнәлдерелгән чарапарны гамәлгә ашыруға табигаттән файдаланучы сарығ иткән чарапар күләменең алдагы елда алынган табыш күләменә мөнәсәбәте, процентлар;

кулланучы тарафыннан чарапарны гамәлгә ашыру исәбенә ирешелгән экологик нәтижәнен күмүгә жибәрелә торған калдыклар саны, тонна (узган елғы күләм чагыштырмасында элегрәк);

кулланучы тарафыннан чарапарны гамәлгә ашыру исәбенә ирешелгән экологик нәтижәнен бетерелүгә жибәрелә торған калдыклар саны, тонна (узган елғы күләм чагыштырмасында элегрәк);

«Экологик белем», «Педагогик тәжрибә һәм инициативалар», «Ижтимагый берләшмәләр һәм гражданнар» һәм «Массакүләм мәгълүмат чарапары» конкурс төркемнәре өчен:

табигаттән рациональ файдалану, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм экологик иминлек өлкәсендәге бурычларны һәм проблемаларны хәл итүгә комплекслылық һәм инновацион яқын килү;

катнашучы куллана торган каарларны гамәлгә керту нәтижәләрен тасвирлауның ачык булуы;

иҗтимагый инициатива һәм социаль нәтижә (куелган бурычларга, экологик проектларны һәм программаларны гамәлгә ашыруның микъдари һәм сыйфатлы күрсәткечләре туры килү);

гражданнарның экологик культурасын арттыру һәм экологик агарту өлкәсендәге материалларның актуальлеге;

медиа жәлеп итүчәнлеге, тәкъдим итү яңалығы һәм мәгълүмати яктыртуның оперативлығы.

4.3. «Дәүләт контроле (күзәтчелеге)» конкурс төркемендә Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең түбәндәге органнары һәм федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнары дәүләт инспекторлары катнаша ала:

Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеке өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәтенең Татарстан Республикасы (Татарстан) буенча идарәсе;

Табигаттән файдалану өлкәсендә күзәтчелек федераль хезмәтенең Идел-Кама тәбәкара идарәсе (Росприроднадзор Идел-Кама тәбәкара идарәсе);

Ветеринария һәм фитосанитария күзәтчелеге федераль хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча идарәсе;

Татарстан Республикасы Урман хужалығы министрлығы;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Баш ветеринария идарәсе;

Татарстан Республикасының Биологик ресурслар буенча дәүләт комитеты;

Татарстан Республикасы Экология һәм табигый байлыклар министрлығы (алга таба - Министрлык).

4.3.1. Конкурста катнашу өчен «Дәүләт контроле (күзәтчелек)» конкурс төркемендә Татарстан Республикасы башкарма хакимиятенең һәр органыннан һәм әлеге Нигезләмәнең 4.3 пунктында күрсәтелгән федераль башкарма хакимият органнарының территориаль органнарыннан берәр вәкил күрсәтелә.

4.4. Әлеге Нигезләмәнең 4.1 пунктында каралган материаллар Министрлыкка түбәндәге адрес буенча жибәрелә: 420049, Казан шәһ., Павлюхин ур., 75 йорт, кулга, почта яисә электрон почта аша, «ЭКОлидер» конкурсы» тамгасы белән, белешмә өчен телефон: 8(843) 267-68-11 (Министрлыкның экологик агарту һәм иҗтимагый оешмалары белән үзара эшчәнлеге бүлеге).

4.5. Конкурста катнашу өчен бирелгән материаллар рецензияләнми һәм кире кайтмый.

4.6. Материаллар кабул ителгәннән һәм аларны эшкәрткәннән соң җиде календарь көн дәвамында кабул ителгән материаллар конкурс комиссиясе каравына тапшырыла.

4.7. Әлеге Нигезләмәнең 4.2 пунктында билгеләнгән материалларны бәяләү критерийлары нигезендә конкурс комиссиясе әлеге Нигезләмәнең 4.6 пунктында күрсәтелгән материалларны алган көннән 14 календарь көн эчендә тәкъдим ителгән эшләрне 10 баллы шкала буенча бәяли.

Баллар суммасы (С) тапшырылган мәгълүмати картаны һәм башка документларны бәяләү нәтижәләре буенча әлеге Нигезләмәгә 1 - 7 нче кушымталар нигезендә билгеләнә:

$$C = Z_1 + Z_2 + \dots + Z_n,$$

кайда $Z_1, Z_2, \dots, Z_n$ – hәр критерий буенча баллар.

4.8. Конкурсса йомгаклар конкурс комиссиясе утырышында ағымдагы ел ахырына кадәр Конкурс турындагы нигезләмәнең 5.1 - 5.7 пунктлары нигезендә үткәрелә.

V. Конкурс комиссиясе

5.1. Конкурста жинүчеләрне билгеләү өчен конкурс комиссиясе төзелә, аның составы Министрлык боерыгы белән раслана. Конкурс комиссиясе составына Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары вәкилләре, галимнәр, ижтимагый экология берләшмәләре вәкилләре кертелә.

5.2. Конкурс комиссиясе эше утырышлар рәвешендә аның әгъзаларының яртысыннан да ким булмаган өлеше катнашында көндезге формада яки читтән торып уза.

5.3. Конкурс комиссиясе эше белән аның рәисе житәкчелек итә. Конкурс комиссиясе рәисе булмаганда, аның бурычлары конкурс комиссиясе рәисе урынбасарына йөкләнә.

5.4. Конкурс комиссиясе каары материалларны ачык тавыш бирү юлы белән бәяләү критерийлары нигезендә кабул ителә hәм, әгәр аның өчен конкурс комиссиясе әгъзаларының 50 проценттан артыгы тавыш бирсә, кабул ителгән дип санала.

5.5. Тавышлар тигез булганда конкурс комиссиясе рәисе яисә аны алмаштыручи затның тавышы хәлиткеч булып тора.

5.6. Конкурс комиссиясе каары беркетмә белән рәсмиләштерелә, рәис яисә аны алыштыручи зат hәм конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан имзалана.

5.7. Конкурс комиссиясе секретаре конкурс комиссиясе составына керми hәм аның утырышларында тавыш бирү хокуқыннан башка катнаша. Конкурс комиссиясе секретаре конкурс комиссиясе утырышлары беркетмәләрен рәсмиләштерә.

VI. Конкурста жинүчеләрне бүләкләү

6.1. Конкурста «Оешмалар hәм индивидуаль эшкуарлар», «Жирле үзидарә органнары», «Экологик белем», «Дәүләт контроле (күзәтчелеге)» конкурс төркемнәрендә жинүчеләр диплом hәм қубок белән бүләкләнә.

Конкурс комиссиясе hәр конкурс төркемендә үзе теләгәнчә «Абсолют жинуче» исемен бирергә хокукулыш.

6.2. «Педагогик тәжрибә hәм инициативалар» конкурс төркемендә жинүчеләр түбәндәгә күләмнәрдә акчалата призлар белән бүләкләнә:

Урын	Номинация		
	«Мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында системалы экологик-агарту эше өчен»	«Гомуми белем бирү оешмаларында системалы экологик-агарту эше өчен»	«Югары белем бирү оешмаларында hәм ёстәмә белем бирү оешмаларында системалы экологик-агарту эше өчен»
1	30,0 мең сум	30,0 мең сум	30,0 мең сум

2	20,0 мең сум	20,0 мең сум	20,0 мең сум
3	15,0 мең сум	15,0 мең сум	15,0 мең сум

6.3. «Ижтимагый оешмалар һәм гражданнар» конкурс төркемендә жинүчеләр түбәндәгә құләмнәрдә акчалата призлар белән бүләкләнә:

Урын	Номинация	
	«Ижтимагый берләшмәләр»	«Гражданнар»
1	50,0 мең сум	25,0 мең сум
2	40,0 мең сум	20,0 мең сум
3	30,0 мең сум	15,0 мең сум

6.4. «Массакүләм мәгълүмат чаралары» конкурс төркемендә жинүчеләр «Иң яхшы телесюжет» номинациясендә түбәндәгә құләмнәрдә акчалата призлар белән бүләкләнәләр:

Урын	I төркем - республика массакүләм мәгълүмат чаралары	II төркем - шәһәрләр һәм районнар массакүләм мәгълүмат чаралары
	30,0 мең сум	30,0 мең сум
1	20,0 мең сум	20,0 мең сум
2	15,0 мең сум	15,0 мең сум

6.5. «Массакүләм мәгълүмат чаралары» конкурс төркемендә жинүчеләр «Иң яхшы радиосюжет» номинациясендә түбәндәгә құләмнәрдә акчалата призлар белән бүләкләнәләр:

Урын	Республика массакүләм мәгълүмат чаралары	
	1	25,0 мең сум
2		20,0 мең сум
3		15,0 мең сум

6.6. «Массакүләм мәгълүмат чаралары» конкурс төркемендә жинүчеләр «Массакүләм мәгълүмат чараларының иң яхшы материалы» номинациясендә түбәндәгә құләмнәрдә акчалата призлар белән бүләкләнәләр:

Урын	I төркем - республика массакүләм мәгълүмат чаралары	II төркем - шәһәрләр һәм районнар массакүләм мәгълүмат чаралары
	1	25,0 мең сум
2	20,0 мең сум	20,0 мең сум
3	15,0 мең сум	15,0 мең сум

6.7. «Массакүләм мәгълүмат чаралары» конкурс төркемендә жиңүчеләр «Вакытлы матбуат басмаларында ин яхшы публикация» номинациясендә түбәндәгә күләмнәрдә акчалата призлар белән бүләкләнәләр:

Урын	I төркем - республика массакүләм мәгълүмат чаралары	II төркем - шәһәрләр һәм районнар массакүләм мәгълүмат чаралары
1	25,0 мең сум	25,0 мең сум
2	20,0 мең сум	20,0 мең сум
3	15,0 мең сум	15,0 мең сум

6.8. «Массакүләм мәгълүмат чаралары» конкурс төркемендә жиңүчеләр «Ин яхшы экоблогер» номинациясендә түбәндәгә күләмнәрдә акчалата призлар белән бүләкләнәләр:

Урын	Республика массакүләм мәгълүмат чаралары
1	25,0 мең сум
2	20,0 мең сум
3	15,0 мең сум